

מדוע קוראים את מגילת רות בחג השבועות?

מפני שכתוב במגילה 'בתחילת קציר
שעורים' ו'קציר חטים', וחג השבועות הוא
בימי הקציר.

חג השבועות הוא חג **מתן תורה**, והמגילה
מספרת על **רות שהתגיירה** וקיבלה עליה
את קיום התורה.

**לפי שהמגילה כולה חסד והתורה כולה
חסד**, כפי שכתוב- 'ותורת חסד על לשונה'.

דוד המלך נולד ונפטר בשבועות, ומגילת
רות היא מגילת היוחסין שלו.

על המפה במגילת רות

בית לחם

בית לחם היא עיר היושבת בהר חברון, כ-10
ק"מ דרומית לירושלים. היא נזכרת בתנ"ך
מספר פעמים, וקרויה גם בשם "**אפרת**".
רחל אמנו נקברה על אם הדרך המובילה
לבית לחם, ובעיר גרו נעמי ורות המואבית. **דוד**
המלך נולד בבית לחם, ובה נמשח למלך על
ידי שמואל הנביא. העיר נהרסה במהלך מרד
בר כוכבא, ומאוחר יותר יושבה על ידי ערבים
נוצרים ומוסלמים. **במלחמת ששת הימים**
שחרר צה"ל את בית לחם והקים בה ממשל
צבאי. **מצפון לבית לחם נמצא ציון קבר רחל**,
שרבים עולים אליו לרגל עד ימינו.

תיקון ליל שבועות להורים ולילדים

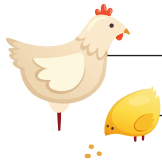
המגילה על רגל אחת

- 1 בתקופת השופטים - עם פרץ הרעב בארץ ישראל, יורדים אלימלך, אשתו נעמי, ובניו מחלון וכליון מבית לחם לארץ מואב. אלימלך היה איש עשיר וחשוב, ונטישתו את הארץ ואת הזקוקים לו דווקא בשעת משבר הייתה מעשה חמור מבחינה ערכית ומוסרית.
- 2 בזמן שהותם במואב, נישאים שני בניו לנשים מואביות- ערפה ורות. לאחר מכן מתים אלימלך ובניו במואב ונקברים שם. כך נשארת נעמי האלמנה והאם השכולה עם שתי כלותיה- רות וערפה.
- 3 נעמי מחליטה לחזור בגפה לארצה ולעירה, בית-לחם, ובכך לכפר על חטא הנטישה של בעלה. נעמי מבקשת מכלותיה להישאר בארץ ולא להצטרף אליה. ערפה אכן נשארת שם, אולם רות מחליטה להידבק בנעמי, להתגייר ולשוב עימה אל ארצה ואל מולדתה של נעמי.
- 4 נעמי ורות מגיעות לבית לחם, שם יפגוש בועז את רות וישא אותה לאישה. בנם של בועז ורות- עובד, הוא אביו של ישי, וסבו של דוד מלך ישראל.

אלף בית לחג השבועות

חידון על מגילת רות
תשובות בעמוד האחרון

- א. בעלה של נעמי _____
- ב. איש גיבור חיל ממשפחת אלימלך _____
- ג. איך נקרא מי שאינו יהודי
ובוחר להצטרף לעם היהודי? _____
- ד. הנכד של עובד _____
- ה. איך נקרא האיש שבועז פונה אליו?
(פרק ד' פסוק א') _____
- ו. כמה שעורים (בגימטריה)
נתן בועז לרות? (פרק ג' פסוק ט"ו) _____
- ז. איך קוראים לפעולה שעשה
בועז בגורן (פרק ג פסוק ב)? _____
- ח. בנו של פרץ _____
- ט. "והיה בבוקר אם יגאלך _____ יגאל"
(פרק ג' פסוק י"ג) _____
- י. אביו של דוד _____
- כ. אחיו של מחלון _____
- ל. מקום לידתו של דוד המלך- בית _____
- מ. אחיו של כליון _____
- נ. אשתו של אלימלך וחמותה של רות _____
- ס. מה מבקש בועז מהגואל?
(פרק ד' פסוק א') _____
- ע. סבא של דוד _____
- פ. אבא של חצרון וסבא של רם _____
- צ. "וגם שול תשולו לה מן ה _____"
(פרק ב' פסוק ט"ו) _____
- ק. חג השבועות הוא גם חג ה _____
- ר. כלתה של נעמי וגיבור המגילה _____
- ש. "ויהי בימי _____"
- ת. "כי אמרתי יש לי _____" (פרק א' פסוק י"ב)

אי אני?

- א. נולדה למשפחת המלוכה במזרח.
ב. התחתנה עם בנו של אלימלך.
ג. התאלמנה בגיל צעיר.
ד. התגיירה והצטרפה לעם ישראל.
ה. נודעה בשל החסד והצניעות שלה.

טו

אי אני?

- א. אחד השופטים בתנ"ך.
ב. חז"ל אמרו שנקרא גם אבצן.
ג. התחתן עם גיורת מואביה.
ד. סבא רבה של דוד המלך.

נוח

מגילת רות

עפ"י התלמוד, מגילת רות נכתבה ע"י שמואל הנביא. רות המואביה זכתה שיצא ממנה דוד המלך. מוצאה של רות היה מהעם המואבי, שהתורה אסרה להתחתן עם בניו, משום שלא נהגו הכנסת אורחים כראוי בבני ישראל כשהגיעו לארצם. בכך הראו המואבים שהם ממשיכים את דרכם הרעה של אבותיהם אנשי סדום, שגם הם התנהגו בצורה רעה לאורחים ואסרו על צדקה וחסד. אנשים בעלי מידות פגומות כאלה לא ראויים להתחבר לעם ישראל. לעומת זאת, על הנשים לא נאסר לבוא בקהל ה', משום שאין זו דרכן של נשים לצאת לקראת האורחים; **רות המואביה היתה אשת חסד מיוחדת**, שהלכה עם חמותה נעמי לארץ ישראל ועזבה את עמה ומולדתה כדי לתמוך בה. החסד הזה הוכיח שאין בה את המידות הרעות של אנשי סדום ומואב, ולכן היתה ראויה רות להצטרף לעם ישראל ולהיות אמה של שושלת מלכות דוד והמשיח.

מגילת חסד ואנשי חסד

אמר ר' זעירא: מגילה זו אין בה לא טומאה ולא טהרה ולא איסור ולא היתר. ולמה נכתבה? **ללמד כמה שר טוב לגומלי חסדים.** (מדרש רות רבה)

מגילת רות וגרים

מגילת רות, באמצעות הסיפור על רות המואביה שהתגיירה, היא היסוד לתורת הגרות וקבלתם של הגרים לעם ישראל.

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

חמד של מושג

מינהל החינוך הדתי הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

לקט, שכחה ופאה

לקט, שכחה ופאה הן מתנות עניים - חלק מהתבואה שהתורה מצווה את בעל השדה להשאיר עבור העניים. הלקט הם שיבולים שנשמטו מידי הקוצרים, השכחה הן אלומות שנשכחו מאחור, והפאה היא חלק מהשדה אותו לא קוצרים אלא משאירים לעניים.

הממלכה המאוחדת (לפני הספירה)

שלמה 928-965

דוד 965-1004

ממלכת ישראל

ממלכת יהודה

ירבעם	928-907	928-911	רחבעם
נדב	907-906	911-908	אבים
בעשא	906-883	908-867	אסא
אלה	883-882		
זמרי	882		
תבני	882-878		
עמרי	882-871		
אחאב	871-852		
אחזיהו	852-851	867-846	יהושפט
יורם	851-842	846-843	יהורם
יהוא	842-814	843-842	אחזיהו
יהואחז	814-800	842-836	עתליה
יהואש	800-784	836-798	יואש
ירבעם ה-2	784-748	798-769	אמציה
זכריה	748	769-733	עוזיהו
שלום	748		
מנחם	747-737		
פקחיה	737-735	758-743	יותם
פקח	735-733	733-727	אחז
הושע	733-724		
חורבן ממלכת ישראל וגלות עשרת השבטים- גלות אשור	725	727-698	חזקיהו
		698-642	מנשה
		641-640	אמון
		639-609	יאשיהו
		609	יהואחז
		608-598	יהויקים
		597	יהויכין
		596-586	צדקיהו
		586	חורבן ממלכת יהודה תחת שליטתו של נבוכדנצר השני- גלות בבל

דוד המלך

דוד המלך הוא אחת הדמויות המרכזיות בתנ"ך ובתולדות עם ישראל.

דוד המלך החל את חייו כרועה צאן, בנו הקטן של ישי מבית לחם. כאשר חטא המלך שאול ואיבד את המלוכה, משח שמואל הנביא את דוד למלך במקומו, ללא ידיעת שאול. דוד שירת בתחילה את שאול כמנגן. לאחר שהתמודד בגבורה מול גליית הפלשתי והרג אותו, העניק שאול לדוד את הפיקוד על הצבא ואת בתו לאשה, אולם הקנאה והרוח הרעה שסכל ממנה גרמו לו להתחיל לרדוף את דוד ולנסות להרגו. דוד נמלט מפני שאול למדבר יהודה ואסף תומכים שהלכו אחריו. **לאחר מות שאול המליכו בני יהודה את דוד בחברון, ואחרי מותו של איש בושתי בן שאול הומלך דוד למלך על כל ישראל, וקבע את ירושלים כבירתו.** דוד לחם מלחמות רבות והפך את ישראל לממלכה חזקה. חייו היו מלאים סבל וניסיונות, איתם התמודד מתוך אמונה חזקה בה'. **שושלת המלכים מבית דוד נמשכה ללא הפסקה עד חורבן בית ראשון.**

דוד הוא מחברם של מזמורים רבים בספר תהלים, והמשיח עתיד להיות מזרעו ולחדש את מלכות דוד.

דוד הומלך בגיל 30 ומלך על יהודה 40 שנה. שלמה בנו, מלך על יהודה במשך כ-45 שנים ועם מותו התפצלה ממלכת ישראל המאוחדת לשתי ממלכות, הממלכה הדרומית - ממלכת יהודה בה מלך רחבעם בנו של שלמה, שכללה את שבטי בנימין ויהודה ובתוך ירושלים. ממלכת ישראל בה מלך ירבעם, כללה את עשרת השבטים הנותרים.

1. מה האירוע בצירוף?
2. היכן מסופר האירוע המצויר כאן, ומתי מספרים אותו?
3. מי האיש המזוקן בצד שמאל ומה הוא שואל את הנער?
4. מי זו הנערה המתכופפת בצד ימין ומה היא עושה?
5. מה לא הגיוני בצירוף?

"...טוב מאוד, אולם לא אכיל
"המלחם שלכם הוא מלחם
"המלחם שלכם הוא מלחם
"המלחם שלכם הוא מלחם
"המלחם שלכם הוא מלחם"

שבועות וגרים

הגרי (אברהם בן אברהם) פוטוצקי

בשמו העברי אברהם בן אברהם, הוא אחד מגרי הצדק המפורסמים בתולדות עם ישראל. הוא נולד בסוף המאה ה-17 או בתחילת המאה ה-18 בעיר וילנה שבליטא, כבן למשפחת האצולה פוטוצקי הידועה בעושרה הרב. בזמן לימודיו באוניברסיטה בפריז פגש יהודי זקן ודרכו למד על היהדות וחש רצון עז להצטרף אליה. פוטוצקי התגייר למרות שהדבר היה אסור בחוק תחת עונש מוות, וקרא לעצמו אברהם בן אברהם. הוא הסתגר במשפחתו שחיפשה אחריו, אך לבסוף התגלה בעקבות הלשנה, ונגזר דינו לעלות על המוקד. אברהם סירב לכל ההצעות לחזור לנצרות ולמעמדו הקודם, ועלה על המוקד בצעקת "שמע ישראל", ביום טוב שני של חג השבועות. אפרו נטמן בבית הקברות בוויילנה, והגאון מוויילנה, שהיה בקשר עם אברהם, ביקש להיקבר לידו.

אונקלוס הגר

אונקלוס היה בן אחותו של אדריאנוס קיסר רומא. הוא התעניין ביהדות, למד תורה בסתר והחליט להתגייר. ביועדו שהקיסר לא יאפשר זאת, ניגש אליו אונקלוס וביקש את עצתו בענייני מסחר. השיב לו הקיסר שכדאי לו לקנות סחורה זולה שלא מכירים בערכה, ואחר כך יוכל למכור אותה ביוקר ולהרוויח. נסע אונקלוס לארץ ישראל והתגייר. כששמע על כך הקיסר כעס מאוד, ושלח משלחות של חיילים להחזיר אותו, אבל אונקלוס הצליח למשוך את כולם ליהדות ולשכנע גם אותם להתגייר. לבסוף כשנפגש אונקלוס עם דודו הקיסר, שאל אותו אדריאנוס מדוע עשה זאת. השיב אונקלוס: "קיימתי את העצה שנתת לי! התורה היא הסחורה הזולה ביותר כיום, שכולם מזלזלים בה ולא מכירים בערכה, ולכן החלטתי ללמוד אותה ולהצטרף לעם היהודי הנרדף, ובעולם הבא ארוויח על כך הרבה..."

תשובות לחידון- אלף בית לחג השבועות

א. אלימלך	ה. הגואל	הגורן	כ. כליון	ס. סורה	ק. קציר
ב. בועז	ו. שש	ח. חצרון	ל. לחם	ע. עובד	ה. רות
ג. גר	ז. בגימטריה ו'	ט. טוב	מ. מחלון	פ. פרץ	ש. שפוט השופטים
ד. דוד	ז. זורה את	י. ישי	נ. נעמי	צ. צבתים	ת. תקוה